

Догађања у Грузији и реаговања глобалних фактора потврдила су основаност упозорења да ће једнострано отцепљење Косова и Метохије од Србије и противправно признавање тог чина од стране САД и других земаља Запада деловати као преседан изазвајући домино ефекат и хаос у међународним односима. Остаје чињеница да су упозорење упутиле и много пута понављале Србија и Русија укључујући и седнице Савета безбедности УН. Оне су посебно истицале нужност поштовања универзалних принципа међународних односа, посебно принципа поштовања суверенитета и територијалног интегритета свих држава, као и одлука Савета безбедности УН, односно, резолуције СБ 1244 (1999). У Вашингтону и другим центрима није било слуха за таква упозорења. Вашингтон је следио свој наум још од 1999, европски савезници су га, ко милом ко силом, следили. Једном пуштен, дух се није дао назад у Пандорину кутиј. Дошао је по своје на Кавказ – по Јужну Осетију и Абхазију. Куда ће даље, видеће се. Да неће мировати, то је свакоме јасно.

Политика дуплих стандарда САД, а под његовим притиском и готово читавог Запада, покушај поделе сепаратизама и тероризама на „добре“ и „лоше“, прихватљиве и неприхватљиве – огољена је до краја. Једнако је разобличен лицемеран однос Запада према принципима међународног права и одлукама Савета безбедности УН. Изјаве француског министра иностраних послова, великог пријатеља Тачија, Харадинаја, Чекуа и адвоката за отцепљење Косова и Метохије од Србије, да се у случају Грузије морају поштовати принципи међународног права, посебно принцип суверенитета и територијалног интегритета као и одлука УН, представљају врхунац цинизма и увреду здраве памети. Принципијелност и морал лидера моћних западних држава доживео је суноврат какав се, ипак, ретко сретао у историји.

У региону Кавказа ослабљен је утицај САД и ојачан утицај Русије. Иронија је да је највећи допринос томе дао Михаил Сакашвили, велики пријатељ САД који би тешко икада дошао до председничке фотеље у Тбилисију да није било издашне америчке и Соросеве помоћи и подршке „револуцији ружа“. Показало се да гасоводи и нафтоводи преко Грузије, у које су САД и Запад много уложили и полагали највеће наде, нису постављени на стабилном тлу, те да немају на располагању много начина да га стабилизују, ни на краћи, поготову, на дужи рок.

Зауостављена је политика заокруживања Русије. Постало је јасно да је Русија спремна да се тој политици супротстави и војним путем.

Ако није зауостављено, свакако је отежано даље ширење НАТО на Исток. То ће узнемирити како руководство Украјине (Председника Виктора Јушченка) које је практично свој опстанак везало за пријем у НАТО, тако и руководства Пољске и Чешке која су управо потписала споразуме о дозволи успостављања америчких ракетних система на својим територијама, дајући тако замах новој трци у наоружавању.

Сакашвили је произвео нови повод за пукотине у евро-атлантском савезништву (САД-ЕУ) као и унутар Европске уније која и без тога пролази кроз тешкоће

прилагођавања нагло повећању броја чланова и тражењу излаза из „уставне кризе“. Јужна Осетија и Абхазија су се неочекивано појавиле као лакмус папир метода двојних стандарда Запада који не може проћи незапажен у свим деловима света. Тај „лакмус“ је такође показао ограничења Запада у могућностима притисака против Русије, као и зависност Западне Европе од енергената из Русије.

Крај политике заокруживања Русије уједно значи и крај концепта униполарног света. Русија више не прихвата доминацију САД. Тој политици, разуме се, због својих сопствених интереса, једнако је привржена Кина која је и изванредном организацијом Олимпијских игара подсетила на своје незаобилазне економске, технолошке и интелектуалне потенцијале. Политику изградње мултиполарних међународних односа следе Индија, Индонезија, Јужно-афричка Република, Бразил и огромна већина чланица Уједињених нација. Процес кретања светских односа ка мултиполаризму добио је више него јасно убрзање. Сакашвили је и несвесно томе допринео.

Има ли све то икаквог значаја за Србију?

02. СЕПТЕМБАР 2008.